

Панасенко К.М., Літвінова О.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Формування інноваційної стратегії організації

yezjf@nuph.edu.ua

Успішне функціонування та розвиток фармацевтичних компаній у сучасних економічних умовах потребує відповідного підходу до формування інноваційної стратегії. Розробка та впровадження інноваційних лікарських засобів підвищує ефективність функціонування фармацевтичної компанії та її конкурентоспроможність на ринку.

Метою роботи є розробка теоретичних та методичних підходів до формування інноваційної стратегії фармацевтичних компаній.

Дослідження проводилися з використанням наукометричних баз даних Інтернет.

Розробка інноваційної стратегії є одним із найважливіших завдань в управлінні інноваційними процесами на підприємстві. Вона дозволяє розкрити цілі інноваційної діяльності, обґрунтувати та визначити засоби для їх досягнення, а також джерела залучення ресурсів. Використання інноваційних стратегій в фармації дозволяє досягти фармацевтичним компаніям безсумнівних конкурентних переваг.

У науковій практиці прийнято виділяти два основні типи інноваційних стратегій: наступальну та захисну. Наступальна інноваційна стратегія пов'язана з розробкою нових технологічних рішень для реалізації стратегії зростання у формі проникнення на ринок або диверсифікації. У фармації ця стратегія представлена такими розробками: нова молекулярна структура (або нова хімічна сполука, ніколи раніше не присутня на ринку); нова сіль схваленої раніше лікарської речовини; нова форма випуску схваленого раніше лікарського засобу (ЛЗ); нова комбінація двох і більше лікарських речовин; відомі препарати, але застосовувані за новими показниками. В рамках захисної інноваційної стратегії можна виділити розробку та впровадження генеричних ЛЗ.

Одним із способів зниження інноваційного ризику є диверсифікація інноваційної діяльності, яка полягає в розподілі зусиль розробників і капіталовкладень для здійснення різноманітних інноваційних проєктів, безпосередньо не зв'язаних один з одним. Якщо в результаті настання непередбачених подій один з проєктів буде збитковий, то інші проєкти можуть виявитися успішними і приносять прибуток.

Проведений аналіз за даними літературних джерел показав, що в чистому вигляді жодна з перелічених стратегій не може бути реалізована через обмеженість фінансових ресурсів. Доцільне використання комбінації елементів різних підходів, які на початковому етапі орієнтовані на існуючий заділ науково-технічних розробок і завантаження виробничих потужностей для накопичення інвестиційних ресурсів, необхідних для подальшого переходу до виробництва наукомістких, конкурентоспроможних продуктів.

Слід зазначити, що необхідно оцінювати ризики на всіх етапах життєвого циклу ЛЗ і управляти ними, щоб уникнути несприятливих наслідків. Система фармаконагляду грає одну з ключових ролей у реалізації інноваційних стратегій у фармації, забезпеченні безпеки та ефективності застосування ЛЗ. Застосування будь-якого ЛЗ завжди пов'язане з ризиком розвитку небажаних реакцій. Попередження розвитку небажаних реакцій при застосуванні ЛЗ більш раціонально, ніж вжиття заходів щодо їх усунення, і це визначає необхідність управління ризиками. Одним із важливих документів управління ризиками, що виникають при застосуванні ЛЗ, є план управління ризиками. У процесі підготовки плану управління ризиками відбувається ідентифікація та оцінка ризиків, розробляються заходи щодо їх мінімізації, проводиться оцінка ефективності цих заходів.

Таким чином, раціональний вибір інноваційної стратегії дозволяє фармацевтичним компаніям підтримувати та розширювати якість і ефективність інноваційної діяльності, виводити на внутрішні і зовнішні фармацевтичні ринки нові оригінальні лікарські засоби в різних лікарських формах, доступні для широких верств населення.